

3 punkter att hänga upp sig på

3 snabba

• 3-punktslagrad

• Valfria trä- och metallinslag

• Valfri längd



Reeds tonarm utmärker sig genom 3-punktslagringen men också ett flertal olika men samtliga trevliga valmöjligheter. **Av** Per Sundell

Principerna för hur tonarmar bör konstrueras har inte förändrats mycket under det dryga sekel som vi har tampats med gramfonskivan. Tekniken har förfinats och utvecklats efter hur själva mediet har förändrats, från schellack till vinyl och mono till stereo. Litauiska Reed däremot tämligen färsk på marknaden, och kommer kanske inte heller revolutionera vinylavspelnigen. Men egen syn på tonarmslagrets utformning har man definitivt.

3-punktslagrad

Modellbeteckningen 3P refererar till tonarmens tre lagerpunkter. Tonarmen har två nedåtriktade lagerspetsar som utgör den vertikala lagringen. De vilar i varsin lagerkopp på en sorts gunga som hänger i en ensam lagerspets och som gör att tonarmen kan röra sig horisontellt. Hela lagerupphängningen är stabiliserad av en magnet. Som en erkänd belackare av "ickegimballgrade" tonarmars ostadighet, måste jag ändå säga att Reeds 3-punktslagring var trevlig att hantera. Den känns nästan lika stadig som en traditionell gimballgrad arm.

Många val

Utförandet är som synes en orgie i mycket prydligt frästa metalldelar och tillsammans bildar de individuella delarna ett visuellt mekano, som inte så lite för tankarna till den klassiska TriPlanar-tonarmen. Om man går in på Reeds hemsida kan man välja den kombination av träslag och färger på armens metalldelar som man själv föredrar.

Tonarmskablagen löper utan skarvar från pickup- till RCA-kontakter och är av fabri-

Här syns lagringen tydligt. Konstruktionen har ett enpunktslager som tonarmsgungan hänger i. Tonarmen har två lagerpunkter som den står på i gungan. Tanken är att få den enpunktslagrade tonarmens låga friktion kombinerat med den bibehållna balans som krävs för att kunna ställa in tonarmen under pågående spelning.

katet Finewire C37. Man kan även välja mellan standardkontakter, Eichmann Bulletplugs eller WBT Nextgen. För mig blir WBT det självklara valet eftersom jag har det i resten av systemet. Man kan även välja tonarmens effektiva längd (9, 10,5 och 12 tum) och om man vill ha löstagbart eller fast monterat pickupskal. Det exemplar jag testade hade löstagbart pickupskal, 10,5 tums längd och träslaget cucobolo, matt palladium finish samt WBT Nextgen-kontakter, som redan påpekats.

I just den kombinationen går kalaset på 36.500 kronor, vilket innebär att 3P rent prismässigt placerar sig i det allra översta skiktet av världens alla fina tonarmar.

Lätt att ställa in

Få andra tonarmar kommer med en sådan ensemble av spakar, vred och rattar som Reed 3P, och de är sannerligen en fröjd att använda. Alla inställningar är lätta att göra och enkelt repeterbara utom en! Motvikten för pickup/nåltryck är en liten och krånglig historia som lätt flyttar sig när man skall balansera in

armen. Kanske var det för tråkigt att hitta en snygg lösning på? Irriterade mig kungligt gjorde det i alla fall.

Själva nåltrycket är däremot inte alls krångligt att ställa. Det sker genom en enkel skruvoperation så fort du balanserat in och fixerat motviktens position på tonarmen.

Det första som Reed verkar vara ute efter är att kunna ställa flera tonarmsparametrar medan man spelar. Vad det handlar om är azimuth, VTA och antiskating som har med uppspelning och inte geometri att göra. Det





Reed 3P monterad på Dr Feickert Woodpecker. Pickuper är en Clearaudio Stradivari, de stora skruvarna kommer från Soundsmith och medger att lätta pickuper monteras på Reed-tonarmen.

Kringutrustning

Analogkedjan: Dr Feickert Analogue Woodpecker, SME V, Clearaudio Stradivari

Förstärkning: Moon 310 LP, Synthesis Magnum

Högtalare: ProAc Response 2.5, Sonus Faber Toy

Kablage: Nordost Heimdall, Tyr, Vishnu



**Lätt att ställa in
Vackert och högupplöst ljud**



Irriterande motviktslösning



En högupplöst och vackert klingande tonarm, men med några irriterande konstruktionsval

kan definitivt ha sina poänger och verkar vara något av en helig graal för flera tonarmskonstruktörer. VTA och azimuth är måhända lättare att ställa med hjälp av kamrat som skruvar medan man själv lyssnar, men när en så viktig parameter som nåltryck behandlats på ett åtminstone ur precisionshänseende amatörmässigt vis, drar jag öronen åt mig.

En annan miss är att det vertikala lagret inte har fått samma offset som pickupskalet. Det medför att tonarmen rör sig mindre lin-

järt när man har skivor som inte är perfekt platta.

Lyssningen gjordes med den i förra Hifi & Musik testade Dr Feickert Woodpecker och Clearaudio Stradivari (läggnivå-MC). Som jämförelseobjekt använde jag SME V, som fortfarande efter nästan 30 år är det vanligaste mått mot vilken andra tonarmar mäts.

Klassisk 1-punktklang

Reed 3P låter på alla sätt och vis homogent och välupplöst. Karaktären går mer åt den

1-punktslagrade tonarmens varsamma och lättflytande musikåtergivning. Klängen är därför skir och med ett mjukt transientförlopp som lika ofta låter fantastiskt vackert som lätt kraftlöst. Det känns som ett något för slappt handslag i mötet med musiken. Här saknar jag verkligen initiativförmågan som SME V:s kraftfulla mekaniska integritet förmedlar. Men det är väl vad man offerar om man vill kunna ställa in tonarmsparametrar medan man spelar?

Den huvudsakligen neutrala klang som Reed har är också något jag känner igen från 1-punktslagrade klassiker som Graham eller VPI, men den tippar ändå över åt det varmare hållet, även om det inte är alls lika tydligt som med exempelvis Mörch UP-4 eller Hadcock.

Precisionen i perspektiv och ljudbild är naturligtvis helt i toppklass, man kan inte förvänta sig något annat i den här prisklassen heller. Bandbredden håller bra även om den inte är i närheten av SME V, men det är det i och för sig få tonarmar som är, och det har nog att göra med SME-armens skruvstädsmekanik! Men alla gillar ju inte heller den sortens kontroll i ljudet. Är man mer inne på den skira och flödande synen på musiken så är det Reed 3P som gäller.

Mitt sammantagna intryck av Reed 3P är att det är en väldigt välljudande tonarm, men som i mina ögon inte är en helt och hållet färdig produkt. Konstruktören verkar ha stirrat sig blind på att man skall kunna ställa tonarmsparametrarna under pågående spelning, och därmed förbisett ett par detaljer som alla andra tonarmar får till (med undantag för en enda, som jag inte tänker nämna här...).

Kommer man tillrätta med motvikt och offset i tonarmslagret är det med all säkerhet som Reed skriver in sig i tonarmshistorien som en av de främsta. För ljudet är det verkligen inget fel på. **H&M**



Vänster: Tonarmens uppspelningskaraktäristik sköts från tre reglage. VTA-ratten syns längst upp i bild. Den mellanstora ratten till vänster ställer man azimuth med och den minsta ratten, längst ner på tonarmsbasen sköter anti-skatinginställningen. Inställningarna kan göras medan man spelar skivor. För att det ska vara riktigt meningsfullt måste man ändå vara två, en som rattar en som lyssnar.

Pickupskalet är löstagbart vilket kanske är praktiskt om man byter pickup ofta. I min mening inverkar det bara menligt på ljudkvaliteten. Ett enda stycke är rent ljudmässigt att föredra.

Reed 3P

Funktion 3-punktslagrad tonarm

Pris 28.900– 45.400 (beroende på utförande)

Effektiv längd 9, 10,5 eller 12 tum

Effektiv massa 8-17 gram (beroende på träslag och längd)

Offsetvinkel 22,9– 17,6 grader

Överhäng 17–13,4 mm

Info www.valljud.se